

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan sveder, isinai nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 15 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo! Ujjudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da je o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 15.— | Četrt leta . . . gld. 3-30
Pol leta . . . „ 6-50 | Jedem mesec . . . „ 1-10
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

8 pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15.— | Četrt leta . . . gld. 4.—
Pol leta . . . „ 8.— | Jedem mesec . . . „ 1-40
Naročuje se lahko s vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne osiramo na dotično naročilo.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Sodne razmere v Gorici.

Pri razpravi o proračunu pravosodnega ministerstva so se izvedeli o razmerah pri goriškem sodišču kaj čudne reči, ki zelo karakteristično osvetljujejo mišljenje odločilnih oseb.

Poslanec Gessmann je pri tej razpravi v seji dne 19. julija mej drugim rekel:

„Z raznih strani se čujejo pritožbe, da se pri okrožnem sodišču v Gorici na povsem nedopusten način protežirajo ondotni židovski odvetniki. V nasprotju z zakoni in navadami se je primerilo, da so se odvetniki na nepravilen način vtikali v posvetovanja porotnikov, da niso na porotnike v sodni dvorani a po svojih govorih apelovali, nego jih — kar je naravnost kršenje zakonov — sprejeli tudi v posvetovalno dvorano, tako da se torej zlasti pri obravnavah s političnim značajem na nezasišan način upliva na porotnike. To se pozna tudi na sodbah, katere so se v tiskovnih pravih pri tem sodišču izrekle, kakor se sploh pri goriškem okrožnem sodišču jemljejo posebni obziri na italijansko-iredentovske liste.

Drug slučaj karakterizuje prav značilno pristranost ondotnega sodnega predsednika glede teh odvetnikov.

Odvetnik dr. Morpurgo je tožil sodnega slugo Kattniga na plačanje ekspenzar; ker je sodni sluga trdil, da je tirjatev poravnal, se je odvetniku dru. Morpurgo naložila prisega. Ta je prisegel, dasi po krivem, kakor se je pozneje izkazalo. Sodni sluga Kattnig je namreč našel pobotnico odvetnika dra. Morpurga glede prepirne tirjatve. Na tem ni nič posebnega, saj se neki večkrat primerja, da naši interesantni sodržavljeni krivo prisežejo.

Kar pa obuja začudenje, je to, da je predsednik okrožnemu sodišču sodnemu slugi priporočal, naj odvetnika ne ovadi radi te krive prisega in res je sodni sluga Kattnig vložil ovadbo proti židovskemu odvetniku dru. Morpurgo šele 11. junija 1895 sub št. 3600 poen. Tako postopanje moža, ki je v prvi vrsti poklican, varovati zakon, mora narediti jako čuden utis. To je tudi posledica tiste izredne prepotence ondotnih židovskih odvetnikov, ki je postala mogoča le vsled tega, ker se z njimi od strani merodajnih krogov pri rečenem sodišču na nedopusten način postopa. Morda je temu povod to, da so dotični gospodje odvetniki največ iredentističnega mišljenja, kar se tam večkrat zmatra kot posebno priporočilo.

Povedalo se mi je tudi, da se v Gorici neki višji sodni uradnik v uradnih urah in v interesu nekega goriškega zavoda bavi z denarnimi opravili.

Na te hude obtožbe je odgovoril vodja pravosodnemu ministerstvu dr. Krall to-le:

„Po mojem mnenju mora biti pravosodna uprava hvaležna vsakemu poslancu, ki jo obvesti o obstoječih nepravilnostih. Dragocena pridobitev parlamentarizma je, da se morejo take reči razpravljati v tej zbornici. Želeti pa bi bilo, da se stvar kolikor mogoče preišče, predno se spravi v javnost; ako se te pritožbe izkažejo kot neosnovane, je vender stvar naredila utis na javno mnenje, in ta se se izbriše, tudi če se navedbe kasneje popravijo. Tako je s tem, kar se je povedalo o sodnem uradniku, ki se bavi s posredovanjem denarja. Pravosodno ministerstvo je to izvedelo in stvar preiskalo, a izkazalo se je, da je pritožba bila neosnovana. Drugače je s tem, kar se je reklo glede odvetnikov, da zahajajo v posvetovalnico porotnikov. Tega nisem vedel in preiskal bom, je-li kaj na tem.

Poslanec dr. Gessmann je grajano podpiranje, kakor pravi on, židovskih odvetnikov v Gorici pripisoval iredentističnemu mišljenju sodnih uradnikov. (Posl. dr. Gessmann: Ne, nego iredentističnemu mišljenju odvetnikov.) Če je sodišču znano iredentistično mišljenje odvetnikov, potem to gotovo ni povod, da se jih podpira, če pa sodišču to mišljenje ni znano, potem mu ni v zlo škodi, da odvetnikom ne nasprotuje zaradi mišljenja, katero mu ni znano.“

To je bilo vse, kar je vedel vodja pravosodnega ministerstva odgovoriti. Faktično je popravil le jedno trditev Gessmannovo, a še to mu je Gessmann ovrgele.

Gessmann se je namreč oglasil za stvarni popravek in rekel:

„Vodja pravosodnega ministerstva je rekel, da je preiskava dokazala, da se pri okrožnem sodišču noben višji sodni uradnik ne bavi s posredovanjem denarja na račun nekega ondotnega zavoda. Popravljam dejansko, da je tak uradnik res več let se bavil s posredovanjem, ker imam za to dokazov od povsem častivrednih in zanesljivih oseb, in povem lahko, da je dotični gospod tu deloval kot član upravnega odbora v Gorici obstoječega zavoda „Banca cooperativa di credito“.

Vodja pravosodnega ministerstva je obljubil preiskati, da-li laški odvetniki res porotnike spremljajo v posvetovalnico, drugega pa ni obljubil ničesar, ostalo bo torej vse tako, kakor je, iz česar se da sklepati, da zmatra dr. Krall razmere pri goriškem sodišču za dobre in korektne.

V Ljubljani, 31. julija.

Odlaganje mandatov. Oficijozni Fremdenblatt naglašja, da levičarji zaradi tega tako odlagajo mandate, ker so dopustili, da so radikalni elementi dobili mej njimi prevelik vpliv in ž njimi zmernejši hoditi ne morejo. „Vaterland“ pa naglašja, da levičarski poslanci zaradi tega odlagajo mandate, ker se bojé boja proti radikalnim elementom v svoji stranki. Levičarskim glasilom to ni prav po volji, da nasprotniki tako dobro poznajo razmere mej levičarji. Jeze se, da je koalicijska vlada s celjsko gimnazijo pospešila radikalizem. Pri tem

Listek.

Popotovanje avstr.-ogr. vojnih ladij v Kiel in slavnostna otvoritev kanala.

(Posneto iz dnevnika vdeleženca-rojaka.)

IV.

1. junija. Ko sem zjutraj 1. junija prišel na krov, imeli smo francosko obrežje pred Brestom dobro pred očmi in imeli smo za seboj mnoge pred lukko iz morja strleče pečine in manjše otoke. Ladije plavajo naravnost v lukko Bresta, glavno pristanišče za severno francosko brodovje. Peljali smo se precej blizu obrežja in oči so se mogle zopet po dolgem času spočiti na svežem zelenji matere zemlje. To nam je bilo bolj ugajalo, ker v naših vodah nimamo ob obrežju drugega pred očmi kakor pust in skalovit Kras. Malo pred vhomom pride nam mogočna francoska vojna ladija „Valmy“ z vihrajočo admiralsko zastavo nasproti. Mi jo kakor običajno pozdravimo s streli. Pri vhomu v pristanišče Bresta se mora krmiti skozi ozek kanal, ta se lahko zapre z minami in razun tega je še zavarovan na obeh straneh od več trdnjav, tako da bi sovražnik

le težko mogel priti do mesta, če ne mogoče na kak način na kopnem. Francozi so že zgodaj uvideli ugodno lego mesta in že kardinal Richelieu utrdil je lukko in sezidal arsenal in ladjedelalnico. V poznejših časih se je to še vse popravilo in dandanes izdelujejo v Brestu največje francoske vojne ladije.

Piloti so spremili ladije vsako na svoj določen prostor. V pristanišču videli smo več francoskih vojnih ladij in mej temi celo divizijo v Kiel namenjenih ladij. Pozdravili smo se s streli in ko smo se peljali mimo admiralove ladije „Hoche“, zadonela nam je nasproti avstrijska himna, na naših ladijah so pa svirali marzeljezo.

Pogled na mesto in okolico raz ladije naredi ugoden utis. Mesto je amfiteatralično sezidano in zeleni drevoredi se vlečejo mej kamnitimi stavbami. Brest ima 6000 do 7000 prebivalcev in se deli po majhni reki Penfeld v staro mesto na levem bregu z ozkimi, kratkimi in strmimi ulicami, in v novo mesto „Recouvrance“ na desnem bregu. Oba dela sta zvezana z velikanskim, železnim, 100 m dolgim in 30 m visokim mostom. Ob tej reki leži prostorni 5 km dolgi arsenal. Raz mosta je vedno lahko videti kolone ladij, ki vsidrane v reki čakajo na po-

pravo. Po ulicah je celi dan in pozno v noč vse živo in živahno, kakor si Francoz ravno želi.

Okoličani se spoznajo precej po posebnih pokrivalih, tako moški kakor ženske. Oni nosijo nizke, širokokrajne klobuke iz sukna, z dolgimi črnimi traki, ženske pa belo pečo.

Kar se našega bivanja v mestu tiče, omenim takoj v začetku, da je bilo prav veselo in kratkočasno. Na Francoskem se sploh človek ne more dolgočasiti, vrh tega so nas pa ondotni prebivalci, posebno pa častniki francoske marine zelo prijazno sprejeli. Ves drugačen kakor Anglež je Francoz; oni je bolj osoren in rekel bi na prvi pogled posebno proti ptajcu čmeren, a ta kot nositelj etikete vedno prijazen in ljubezniv. Ko smo prišli na suho, obkrožili so nas precej gospodje, pripravljeni nam vse znamenitosti mesta pokazati in naše bivanje v mestu kolikor mogoče prijazno storiti. Sprejeli so nas kot svoje goste in pri vsaki priliki, kadar je bilo treba plačati, je bilo že vse poravnano. Mi jim ta preljubenziv sprejem nismo mogli drugače vrniti, ko da smo jih dvakrat povabili na naš krov k dinéju. Sploh sem opazil, da so Avstrijci pri Francozih jako priljubljeni, kar se je pokazalo posebno pri različnih napitnicah o priliki oficijelnih zabav.

pa ne pomislijo, da so s tem le dali brco sebi in svojemu nekdanjemu voditelju Plenerju, ki je sestavil in predložil budget, v katerem je bila celjska postavka. „N. Fr. Pr.“ piše, če se smatra to za zmernost, da levičarji glasujejo za slovensko gimnazijo v Celju, ni mej njimi nobenega zmernega. Seveda ko bi „Neue Freie Presse“ hotela dobro pomisliti, bi kmalu videla bistven razloček mej levičarji. Zmernejši so glasovali proti osnovi dvojezične gimnazije le v drugem branju, radikalnejši pa tudi v tretjem branju proti državnemu proračunu baš zaradi Celja.

Nova stranka na Dunaji. Na Dunaju se snuje nova stranka svobodomiselnih obrtnikov, ki hoče postaviti svoje kandidate pri volitvah. Ta stranka se bode pred vsem zanimala le za obrtne koristi. Nam se dozdeva, da je nova stranka delo nemško-liberalne stranke. Ker pod njeno firmo več ne gre, poskusila bode v nekaterih okrajih pod obrtniško firmo nekaj svojcev spraviti v zbor. Protisemitje to tudi slutijo in so prišli precej številno na prvi shod in ga skušali razgnati, pa se jim ni posrečilo. Mi ne verujemo, da bi nova stranka dosegla posebne uspehe, posebno se ne bode uresničila liberalcem želja, da bi svobodomiselni obrtniki kar izpodkopali protisemite. Prišel bode tudi za protisemite čas, da se prebivalstvo od njih obrne, a poprej se pa mora prepričati, da od te stranke ne doseže, kar sedaj pričakuje.

Italijanska zbornica. Pri razpravi o budgetu vnanjih stvari je poslanec Denicolo opominjal vlado, da se naj sporazumi z Avstro-Ogersko, da bode skupno pobijali slovanski vpliv. Gotovo so tržaški iredentovci naprosili Denicolo, da se oglasi v zbornici proti Slovanom. Minister vnanjih stvari Blanc je odgovoril, da se ne bode spuščal v Denicolovo željo, kajti napraviti bi utegnil razpor mej opozicijo, ker jeden del opozicije želi pospeševanja slovanstva. — Imbriani je zahteval, da Italija popusti kolonijalno politiko. Crispi mu je odgovoril, da to ni mogoče, ker je Afrika šola za italijanske vojake. Dobro izvežbanih vojakov je po Italiji potrebno, ker se lahko vsak čas kaj pripeti na vzhodu, kar bi motilo evropski mir. Zbornica je vladno pojasnile vzela z odobravanjem na znanje.

Rusko-francoska zveza. Nemški listi prinašajo poročila iz Peterburga, s katerim se oporeka, da rusko ministerstvo vnanjih zadev in pa rusko vojno ministerstvo oporekata, da bi se bila sklenila kaka zveza mej Rusijo in Francijo. Nam se čudno zdi, da bi rusko ministerstvo po nemških listih dementovalo take stvari, ker ima vendar svoja glasila v Peterburgu. Čemu sta pa potem „Journal de Saint Pétersbourg“ in „Invalid“?

Makedonsko vprašanje. Grki se začenjajo oglašati po raznih časopisih proti Bolgarom v Makedoniji. Bojé se namreč, da bode Makedonija zanjé izgubljena. Sedaj pozivljajo evropske vlasti in Turčijo, da naj podpirajo Grke in Albance v Makedoniji, ker ti so jedini jez proti panslavističnim težnjam. Bolgari pa, kakor najnovejši dogodki kažejo, delajo Rusiji pot do Carigrada. Posebno naglašajo Grki, da so v Makedoniji grške in turške koristi popolnoma slične. Prete pa, da si bodo sami znali pomagati, če se nanje ne bode oziralo. Le-to je dobro, da se jih nikdo ne boji.

Popoludne sem imel stražo od 12. do 4. ure, takoj potem šel sem v mesto in našel tam tovariše, ki so ta čas pridno poizvedovali o vseh znamenitostih in zabavališčih mesta; jaz torej nisem ničesar zamudil. Šetaje po obljudenih cestah zvedel sem kmalu o zabavah za ta večer, bodisi v gledališču, bodisi v kavarnah ali drugod. Naredili nismo nobenega programa, a sklenili smo trdno, nobene prilike ne opustiti in se veselemu francoskemu življenju z mladeniško gorečnostjo vdati.

Za večerjo zbrali smo se vsi v neki restavraciji in se tam seznanili z nekaterimi francoskimi častniki, ti so nam kot naši voditelji stavili jako ugodne predloge. Precej po večerji pričelo se je veselo in živahno življenje. Staknili in ogledali smo si vse kraje, kjer je bilo kaj smeha in zabave, k zadnjemu je mnogo pripomogel šampanjec in izvrsten konjak. Predaleč bi zašel, če bi hotel vse opisati, kako smo to noč prebili, kajti bilo bi predolgočasno za bralca in jaz si nečem s pisanjem več klicati v spomin teh zabav, ker prepolna bi morala biti moja glava takih malenkostij, posebno sedaj, ko stojimo pred durmi velikanskih slavnostij v Kielu. Vender zabil ne bodem nikoli takozvanega „Bal de nuit“, ki sem ga občudoval to noč.

Madagaskar. Vojna na otoku Madagaskar postaja za Francoze lažja, nego so pričakovali. Madagasi so se sprli mej seboj in je v več krajih že popolna ustaja. Kraljica je že iz glavnega mesta pobegnila. Pri tacih razmerah pač ne bode težko Franciji pokoriti Madagase. Seveda tačji bode potem napraviti kak stalni red.

Dopisi.

Iz Postojne, 30. julija. Postojina šteje se srečno, da se je tukajšnje moštvo navdušilo za godbo in se v kratkem času, kar so binkoštni izletniki sami uvideli, jako dobro izurilo. Ker se to ne vrši pod krilom naših častiteljnih klerikalcev, jim je godba le trn v peti in komaj so čakali, kdaj pokažejo svoj srd. V nedeljo popoludne imeli smo nekaj promenadni koncert in na to so se v najlepšem redu mirni godci malo okrepčali. Kdo bi jim tega ne privoščil, saj obiskujejo ti trpini kjulu temu, da ves dan težko delajo, zvečer godbene vaje prav točno in se s tem vzpodbujajo k delavnosti. Mej godci je bil tudi Jože Kovač, 23letni sin železniškega čuvaja, čislán in marljiv fant. Ko se je vračal ob 11. uri mimo hotela „pri kroni“ domov, prime ga druhal mladih fantalinov in jeden njih — baje božjasten — zadere mu nož tako nesrečno v vrat, da se je revež v nekaj minutah zgrudil in takoj umrl. Dasi se Postojinci že dolgo ne spominjajo jednakega slučajja, dasi smemo žali-bog pričakovati, da se bodo poboji in umori vsled klerikalnega hujskanja in zdijvanja njihove „katoliške stranke mej kmeti“ (Stari trg, Cirknica) še čisto ponavljali, vender bi se ne bil oglasil, kajti vedno mirna Postojina je izletniški kraj in krivo bi bilo iz tega posameznega slučajja sklepati na kako občno nesigurnost. Pri tej priliki se pa je prigodilo nekaj, kar se ne more in ne sme zamolčati, ker ni lokalnega, temveč za vso Kranjsko principijelnega pomena. Nesrečnikov oče gre ves potr k gospodu kanoniku in hoče plačati za zvonjenje z velikim zvonom. Vsakdo bi bil pričakoval, da bode g. kanonik potrtega, osivelega očeta, kate-rega je zadela tolika nesreča, s solzami v očeh prav krščansko potolažil. Toda g. kanonik mu je odgovoril, da ne pusti nič zvoniti, da je bil fant pri ponočevanju ubit, da naj bode to za vzgled drugim fantom, in očeta baje posvaril, zakaj je pustil sina k godbi! — Tedaj postojinska godba je kriva njegove smrti? Društvo, ki naj mladeniče odvrča od pogubljevega pijančevanja, Vam je tudi trn v peti? Kot blisk se je raznesla po trgu govorica, da se nesrečni rodbini rajnega odreka zadnja tolažba. Prijatelji so se začeli zbirati in bati se je bilo resnega izgreda. Gg. nadžupan in godbeni vodja gresta na to k gospodu kanoniku, da bi se stvar mirno uravnala. Ko mu predočita, da je bil rajni miren, priden in v obče vzgleden fant in čisto po nedolžnem zavrtno usmrčen, dovoli kanonik, da se mu bo zvonilo, toda fantom v svarilo le z malim zvonom in prepove tudi slavnostni sprevod z godbo in svečami. Kaj storiti? Ljudstvo je razburjeno; rajncega tovariši pošljejo deputacijo k gg. kanoniku, kapelanu in nadžupanu, ali prva dva jim pomagati nočeta, slednji ne more. Odpošlje se takoj na knezoškofijski ordinarijat sledeča br-zjavka: „Sinoči bil Jože Kovač, fant lepega vedenja domu gredoč napaden in zavrtno umorjen. G. kanonik ne dovoli niti proti plačilu zvoniti z velikim zvonom. Razdraženost velika. Prosimo takoj od-pomoči. Županstvo“. — Plačani odgovor pride čez 3 ure, namreč: Pismen odlok se ob jednom odpošlje župništvu. Ordinarijat.“ Hvala Bogu smo, vzdihnili, misleč, da pride s popoludanskim vlakom ekspresno pismo, naj gospod kanonik od nepravilnega ukrepa odstopi, a varali smo se. Zvečer, zjutraj in pri po-

2. junija. Utrujen od prečute noči prikimal sem ob 9. uri zjutraj na krov in prevzel precej stražo.

Za opoludne povabili smo več gostov k dinéju. Potem smo pohiteli v mesto, kajti hoteli smo videti velikanski cvetlični korso, ki ga priredijo običajno na Sv. Martina dan. Prišli smo malo prekasno k „Bataille du fleu“, kajti lepo okrašene kočije so bile že na povratku proti domu. Na me in tovariše naredil je ta korso utis predpustnega karnevala; vsi udeleženci so bili kostumirani bodisi na konjih, bodisi na vozeh; metali so okoli šopke cvetlic, dolge papirne trakove in se obsipali s papirnimi izrezki.

Na večer bili smo s Francozi vkupno pri večerji v njihovih klubovih sobah. Bilo je precej pusto in jaz sem se previdno odstranil z drugimi tovariši, kajti imeli smo obiskat še 3 različne plesé; jednega je priredilo moštvo vrtniške ladje francoske in ta se je prav dostojno vršil. Na druga dva smelo se je ravno še v civilni obleki iti, ali bilo je veselo. Ob 2. uri zjutraj vrnil sem se na krov in ob 4. uri moral sem zopet stražo prevzeti do 8. ure zjutraj.

grebu zvonilo je le z malim zvonom — seveda „fantom v vzgled“, kakor je dejal g. kanonik. Tu sem pridite, vi nerodoviti profesorji posvetnih in cerkvenih zakonov, ki po nepotrebnem zagovarjate svoje teorije: obesiti je treba najpoveč nekoliko nedolžnih in drugi, gledajoči trepetanje, se bodo zbal! — Stambulov, ti lešiš v prsti, a tvoji duh ni izumrl, temveč dviga se v viscih — klerikalcev, seveda v njih delodolgu. Postojina in okolica je seveda pri tej priliki pokazala, da ji je pravica in nedolžnost bolj v čelu nego beseda domačega g. kanonika in se je udeležilo pogreba do 1000 ljudi. Pred krsto nesli so prijatelji krasne vence z belimi trakovi, krsto pa s šopki okrašeni železniški delavci, njegovi tovariši; v obče Postojina priprostega, tako lepega sprevoda še ni videla. Notranjskim roditeljem „katoliške“ stranke zakličemo: „Quousque tandem“ — varujte se, da si ne brustite nože za lastne vratove! Vi pa zavedni in tudi Vi preslepljeni Notranjci, vzdramite se, spoznajte, kam Vas pelje slepo zaupanje v stranko, ki se diči z imenom „katoliška“. Načelo svojega učitelja o ljubezni do bližnjega so v svoji sebični strasti ti voditelji že davno zavrgli, da le zadoščajo svoji častihlepnosti in gospodstvaželjnosti. Zapomnite si to!

Regulacija našega mesta.

Naš rojak, gospod Maks Fabiani, diplomirani arhitekt na Dunaju, je izdelal in občinskemu svetu doposlal natančen in obsežen načrt za regulacijo našega mesta.

Stvar je za bodoči razvoj naše Ljubljane prenamenita, zanimanje za regulacijo splošno. Umevno je torej, da bi občinstvo rado izvedelo, kakih nazorov so posamični strokovnjaki, kaj mislijo in kako sodijo o regulaciji.

Gospod Fabiani je v pojasnilo svojega regulacijskega načrta izdal posebno brošurico, v kateri pojasnjuje in utemeljuje svoje nasvete. Brošurici je dodan pregledni načrt.

Glavne ideje, vodilna načela Fabijanovega načrta se nam zde tako važna, da jih hočemo posneti, tembolj, ker je že sedaj brez dvoma, da bode jeden, in sicer najvažnejši Fabijanovih nasvetov obveljal.

Gospod Fabiani piše v svoji brošuri glede bistvenih točk regulacije:

„Stari trg“, Mestni trg“, „Stolni trg“, „Valvazorjev trg“ in ukih arhitektonična zaključka „Sv. Jakoba trg“ in „Cesar Jožefov trg“ vse to zjedinjeno je temeljni motiv podobe ljubljanskega mesta in umljiv je sam ob sebi vsakomur, ki premisli, kako da teče Ljubljana in kako da stoji „Grad“. Hrbitišče Grada označuje takorekoč simetrijo mesta.

Pri „Francovem mostu“ zavije se Ljubljana pravokotno in tako določuje tudi na levem rečnem bregu naravnana lega sama, kako naj vodi tu bližnje dve ali tri glavne ceste (Strassenzüge).

Na opisani motiv oziral sem se vedno in zaradi tega zdi se mi primerno, da se pred veliko „Nušakkasarno“ in pred cerkvijo sv. Petra pustijo večji prostori — trgi. Ti trgi so torej prav za prav novi zaključki onega motiva in so prav posebnega arhitektoničnega pomena za regulirano: Šelenburgovo ulico, Aemonsko cesto in Cesto v mestnilog oziroma za Poljske ulice, ki naj vodijo od ceste Marije Terezije do Sv. Petra.

Arhitektonično nujno zdelo se mi je tudi celo mesto obdati s široko cesto, ki bi šla ob mestni periferiji. Ta pas (Ring), ki si ga mislim, je — deloma vsaj — že vresničen (Gruberjeva cesta, Cesta na južni kolodvor in — deloma že regulirana — Tržaška cesta); treba ga je torej le primerno zaključiti, treba je, da postane povsod jednako širok — vsaj 28 m — in spremeni ga v nekaj boulevard, s stranskimi drevoredi za pešce itd.

Z ozirom na promet je tudi neobhodno potrebno, da se Karlovska cesta direktno brez ovinka zveže s sv. Jakoba trgom in orijentirana naj je ta cesta naravnost na spomenik Matere Božje na omenjenem trgu. Nujno potrebno zdi se mi to, ker sem prepričan, da se bode Karlovska pred mestje, posebno pa Kurja vas v kratkem tako razcvetela, da bo omenjena projektirana cesta postala živa potreba.

Nič manj potrebna ni direktna zveza ceste Marije Terezije (kapelica sv. križa, sedanja cerkev pri bolnici) in Marijinega trga.

Ravno sedaj, ko bo treba toliko hiš porušiti, je tudi lahko mogoče, da se napravi sledeča cesta: od Mestnega trga čez Ribji trg ob Zvezdi proti Tivoliju, vspreddno s Slonovo ulico in Lattermanovim drevoredom. Cesta je potrebna, to spozna vsakdo, ki ve, da sta Spitalska in Slonova ulica preozki za promet.

Gosposke, Špitalske, Čevljarske ulice itd. ménim, da ne bi trebalo za mnogo razširiti, a kar bi se v tem oziru storilo, moralo bi se dosledno izpeljati.

Treba je, da se pri vsakem reguliranju ozira na to, da so zveze vseh cest, ki vodijo v mesto, mej saboj in z južnim kolodvorom, kolikor mogoče prikladne, zdi se mi pa, da se ni preozkoročno ozi-

rati na smer pri onih cestah, ki naj le skupine hiš (Baublöcke) delijo v manjše skupine. Vse ceste pa, ki bi bile onkraj mestnega pasa (Ring), naj bi vodile radialno v mesto; direktiva naj bi bil grad.

Glede vprašanja „Kako naj zidajo posestniki hiše?“ piše gospod Fabiani:

„Nikakor naj se ne dovoli, da bi kdo v mestu zidal več kot trinadstropne zasebne hiše, kojih največja višina bi bila 17 m. Onkraj mestnega pasa — prav posebno pa proti Tivoliju — naj se zidajo k večjemu dvanadstropne hiše ali vile, ker ravno Tivoli, ki je najlepši kraj mesta — naj ohrani svoje cottage-am podobno lice. Vse hiše ob pasu naj krasé na cestni strani malilepi vrtiči. Skrbeti je tudi za to, da ostane in postane pasaža ob bregovih Ljubljane prosta. To je jako lahko mogoče storiti, ne da bi posestniki pri tem kaj škode trpeli, nasprotno, le koristila jim bo ta pasaža, ako se napravijo arkade ob bregovih. Arkade ne bi samo gmotno mestu in posameznikom koristile, temveč bile bi tudi pravi kras Ljubljane. Važno zdi se mi omeniti še to, da naj bi bili obe vrsti hiš — ob desnem in levem bregu Ljubljane — vedno vzporedni; nikakor se mi pa ne zdi opravičena brez-pogojna zahteva, da bi morala biti oddaljenost vse skozi ista.

Glede mestnih trgov, vrtov, igrališč in tržišč piše g. Fabiani:

„Karakteristični so in ostanejo za Ljubljano dolgi trgi (Lang-Plätze) kot Kongresni trg i. d. Slično si predstavljam tudi trg pri jahalnici in trg v kolodvorski ulici. Marijin trg mora se kolikor mogoče dobro regulirati, saj je vendar v mnogih ozirih središče mesta in to zadošča, da se opravičim, če zahtevam ravno za to regulacijo precejšnjo požrtvovalnost. Hišne skupine treba bo postaviti tako, kot zahteva to pročelje cerkve in smer Francovega mosta. Arkade in spomeniki — slednji nikakor ne bodo prometali okvirali — označevali bodo ta trg in mu vstavili karakteristično jednotno lice. Poslopje — od mosta na levi —, ki je nekoliko vzvišeno, in ki ga krasé arkade, posvetilo bi se lahko slavljencem in služilo bi tako kot ostali trg javnim namenom. Trg Cesarja Jožefa ima kaj pripravno lego in obliko; spreminjati ga ne bi trebalo nikakor, spopolniti bi mu bilo le treba mejo na strani proti Gradu. Mislim si, da je najboljša ondi nastaniti požarno brambo v jednodnostrojnem poslopu, v pritličju arkade. Tako poslopje bilo bi za lepoto trga odločilno. Nujno potrebno zdi se mi tudi, da se ohrani mal trg nasproti „Slonu“. Ravno ta trg, kot tudi gorenji kot Križevniškega trga je kar vstvarjen, da se ondi postavijo spomeniki. Spomenik na križevniškem trgu stal bi ravno tam, kjer se Rimska cesta in Vegova ulica križata. Nekateri spomeniki bi se tudi lahko postavili nasproti kolodvoru, pred sv. Petra cerkvijo, pred novo vojašnico (trg pred cerkvijo Srca Jezusovega), morda tudi na mestnem trgu (iz katerega bi se deloma odpravilo trgovanje) v obližu mestne hiše.

Na Gradu — vsaj na precejšnjem kosu Grada — treba bi bilo marsikaj preurediti: treba je potov, stez, razgledov, počivališč, paviljonov, vremenskih hiš itd. Grad bi postal na ta način tudi pristopnejši od sedaj. Vse to bi se moralo v teku let napraviti in treba je, da se že sedaj na to misli. Nova pota na grad naj bi se napravila pri Hradskega mostu in pri mestni hiši. Ni li nihče tolik prijatelj in mecen mesta, da bi napravil na Cesar-Jožefovem trgu v smeri projektirane centrale požarne brambe lep, veličasten in dostojen dohod na Grad in ga podaril mestu? Za mesto toli značilno poslopje na Gradu mora na vsak način ostati. V novih mestnih okrajih razdelil sem primerne parke; vsak park bil bi tudi ob enem otroško igrišče. Drsališča stavil sem v Trnovsko predmestje in ob železnici blizu tobačne tovarne, vse seveda onkraj mestnega pasa. — Tu bi bilo tudi mogoče napraviti drkališče (Rennbahn).

Mogoče in primerno je postaviti tržišča le ob bregove Ljubljane. Izbral sem za to prostor ob Francovem mostu, kjer bi bilo treba precejšnjo skupino hiš podreti. Manjše trgovišče mislim si prvemu nasproti, na nasprotnem bregu Ljubljane. V Ljubljani ni tako hudih viharjev in vetrov, da bi znatno ovirali ljudi pri njih delu. Za radi tega zadoščajo tržišča, ki so na vse strani odprta in kolikor mogoče primitivno konstruirana, oblika temelja (Grundriss) bila bi eliptična. V sredi ni bil bi prostor, vse skupaj krije seveda streha, ob tem imeli bi prodajalci svoje mize, kupovalci bi pa kupovali in hodili ob tem srednjem prostoru, in pred vremenskimi neugodami varovalo bi jih predstřežje. Za prodajalce rakov, rib itd. tudi ne bi bilo težavno poiskati pripravnega prostora ob bregovih Ljubljane. Trg za lesovino je projektiran v Trnovem.

Končno pravi g. Fabiani: Vse, kolikor in kar sem spreminjal pri trgih in cestah, prilagodil sem principijelno kolikor sem le mogel, tradicijonelnemu značaju mesta. Čisto tehničnih vprašanj se nisem lotil, ker nisem imel za tako delo dovolj pripomočkov. Upam pa, da jim v nobenem oziru ne nasprotujem, in prepričan sem, da sem s svojim načrtom pripomogel, da se čim preje določi temelj,

na katerem se mora razvijati nova Ljubljana. Vsi krogi naj delujejo na to, da priprosto pa dostojno okrasé svoja stanovališča in tako sodelujejo pri prenovitvi mesta in če vsak po svoje za to deluje, sem prepričan, da se bo Ljubljana iz razvalin prenovljena povzpela, da postane najlepše provincijalno mesto, da postane ponosno narodno središče.

To so najvažnejše Fabianijeve ideje. Seznaniti se z njimi natančno je le mogoče, ako ima čitatelj v rokah brošuro z načrtom.

Najvažnejši vseh nasvetov je pač ta, naj se deloma že projektovani pas okolu mesta, nekak bulevard, izvede popolnoma, tako da bi oklep celotno mesto. Na to se doslej ni mislilo, zlasti glede Prul so se delali čisto drugi načrti. Nasvet pa je tako logičen in tako praktičen, je res genijalen, ter bode obveljal na vsak način, naj se že mestni zastop odloči za katerikoli regulacijski načrt.

Izborna misel je tudi podaljšanje Dunajske ceste do projektovanega pasa v Trnovem in pa direktna zveza mej Karlovškim mostom in Sv. Jakoba trgom. Težko izvedljiva pa se nam zdi zveza mej Cesto Marije Terezije in Marijinim trgom, projektovana čez Piklov svet za frančiškansko cerkvijo. Močno pa pogršamo dijagonalno zvezo SVZ—JZ in SZ—JVZ, kjer bo tekla tramvaj, in neposredno zvezo mej Hradskega mostom in Erjavčevo, oziroma Tržaško cesto.

Naš namen ni, kritikovati in ocenjati Fabianjev načrt, nego nanj le opozoriti občinstvo in če mogoče sprožiti o njem javno diskusijo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 31. julija

— (Deželni zbor) je imel danes popoldne zadnjo sejo. Na dnevnem redu je bilo poročilo o zakonskem načrtu glede razlastitve zemljišč v Ljubljani, nadalje poročilo o loterijskem posojilu v znesku 1.000.000 gld. za Ljubljano in končno poročilo o predlogu glede zgradbe lokalne železnice iz Ljubljane na Vrhniko. Dež. zbor je vzprejel vse tri predloge in naposled izrekel zahvalo presvetlemu cesarju, vladi, drž. zboru in vsem korporacijam, društvom in zasebnikom, kateri so se udeležili pomožne akcije. Dež. glavar je potem zaključil sejo in zasedanje. Namesto odsotnega dež. predsednika je vlado zastopal vladni svetnik dr. pl. Rülling.

— (Slovenski in hrvaški učiteljski in učiteljske družbe sv. Cirila in Metoda.) Naprošeni smo prijaviti nastopno: Abiturijentska veselica, koja so hoteli prirediti tekom letošnjih počitnic v Ljubljani slovenski in hrvaški učiteljski Ljubljanskega, koprškega in zagrebškega učiteljskega, oziroma učiteljske Ljubljanskega in goriškega zavoda, se je morala iz ozir na velikonočno katastrofo opustiti. Mesto nameravane abiturijentske veselice pokladajo bivši ljubljanski učiteljski na žrtvenik domovinski vsoto, ki naj izjavlja, da ni popolno zamrla v njih željevolna ideja, dasiravno je morala, usodi na ljubav, propasti njih veselica. V to svrhu darujejo 100 kron družbi sv. Cirila in Metoda; na željo koprskih učiteljskih-abiturijentov pa 20 kron družbi sv. Cirila in Metoda za Istro.

— V dolžnost in v čast si omenjeni štejejo, da se na tem mestu javno zahvaljajo koncertnemu ravnatelju „Glasbene Matice“ g. M. Hubadu za obilo nasvetov in za njega vsestransko pomoč, a takisto izrekajo zahvalo gg. skladateljema p. Hug. Sattnerju ter Iv. Bartlnu, ker sta takoj blagohotno vzprejela njih prošnjo.

— (Moška Št. Jakobska-Trnovska podružnica sv. Cirila in Metoda) bode imela svoj javni občni zbor dne 4. avgusta t. l. ob 6. uri zvečer v rokodelskem domu, Poljske ulice, s sledečim dnevnim redom: Nagovor prvomestnika; poročilo zapisnikarja; poročilo blagajnika; volitev prvomestnika, zapisnikarja, blagajnika in njih namestnikov; volitev zastopnikov k veliki skupščini; volitev dveh pregledovalcev računov; posamezni nasveti.

— (Potrjen zakon.) Nj. Vel. cesar je potrdil načrt zakona, ki uvaja deželno naklado na pivo, kakor ga je sklenil deželni zbor kranjski.

— (Pevsko društvo „Slavec“) se bo udeležilo po večji deputaciji pevske slavnosti v Ptuiju dne 4. avgusta t. l. in opozarja tudi one podporne člane, kateri se nameravajo udeležiti te slavnosti, da je skupni odhod iz Ljubljane v soboto 3. avgusta ob 1/2 12. uri po noči, s poštnim vlakom.

— (Ogenj) nastal je včeraj popoldne okolo polu 6. ure v skladišču tukajšnjega trgovca Trdine na Starem trgu šte. 17. Vnel se je bil petrolej v svetilki, vsled tega tudi slama, ki je ležala po tleh ter okolo 50 metlja, ki so bile v bližini spravljene.

Ker je v istem skladišču nakupičeno mnogo zabojev petroleja in družega zaradi ognja nevarnega blaga, bila je nevarnost seveda jako velika. Domačemu oboju in gasilnemu društvu, ki je takoj prihitelo na pomoč, posrečilo se je v kratkem ogenj popolnoma udušiti.

— (Šolska poročila) „Jahresbericht des k. k. Staats-Obergymnasiums zu Laibach“ prinaša na čelu članek „Die astronomische Strahlenbrechung“, spisal prof. M. Vodusek. Poleg ravnatelja g. Andr. Senekoviča je poučevalo še 26 profesorjev, gimnazijalnih učiteljev in suplentov obligatne in 6 učnih močij neobligatne predmete. Učencev je bilo koncem šolskega leta 631, vsi razredi so imeli po 2 oddelka, V. razred celo 3. Vsled potresne katastrofe je ostavilo 20 učencev zavod; tekom leta so umrli 4. Po materinem jeziku je bilo Slovencev 504, Nemcev 123, Čeha 2 in po 1 Hrvat in Srb. Po veri je bilo 624 rimsko-katoliške, 4 evangeliške, po 1 židovske, grško-katoliške in pravoslavne. Po starosti so bili od 8—24 let; v Ljubljano pripadajočih 247, vnanjih 384. Spričevalo z odliko je dobilo 84, I. red 448, II. red 17, III. red 4, ponavljalni izpit jih bode delalo 69, naknadni izpit zaradi bolezni 9. Podporna zaloga je imela dohodkov 978 gld. 23 kr., stroškov pa 641 gld. 18 kr. Ustanove je imelo 100 učencev v znesku 9440 gld. 23 kr.

— (Politično društvo „Jednakopravnost“ v Idriji) priredi dne 4. avgusta t. l. na prostorih g. A. Leskovca „Na pristavi“ pod sinjim nebom ob neugodnem vremenu pa istotam v zaprtih prostorih javno zborovanje. Vzpored: 1. Nagovor predsednikov; 2. Razgovor o političnih in narodno-gospodarskih rečeh; 3. Slučajnosti. Začetek ob 5. uri popoldne.

— (Podružnice „Pivka“ družbe sv. Cirila in Metoda) občni zbor bo v nedeljo dne 4. avgusta ob 5. uri popoldne v prostorih ljudske šole v Št. Petru na Pivki.

— (Nova tovarna) Na Vrdu pri Vrhniki bode ustanovila gospa Marija Kotnik večjo tovarno za izdelovanje zarezanih strešnikov. Komisijonela lokalna obravnava bode dne 6. avgusta, katere se udeleži tudi tehniški uradnik deželne vlade.

— (Zdravstveno stanje.) V Trati nad Škofjo Loko so ošpice že skoro ponehale, bolnikov je samo še 7. — V mestu Škofja Loka je za škrlatico še 12 bolnikov, v Stražišu pri Kranju 5. — V Bitinjah v postojnskem okraju je ponehala bolezen otrpnenja tilnika. Izmej 6 zbolelih so umrli 3, obe deklici, ki sta najdalj bili bolni sta sicer ozdraveli, a ostaneta bržkone pohabljeni na desni strani života. — V Šturijah je ponehala vrtica; izmej 14 zbolelih otrok jih je umrlo 6. Bakteriologična preiskava je dognala Löfflerjev baciil.

— (Odkritje Krempeljevega spomenika) v Mali Nedelji bode dne 11. avgusta 1895. l. Vzpored slavnosti: 1. Ob 8. uri zjutraj sprejem gostov. 2. Ob 10. uri zjutraj slovesna sv. maša, po maši cerkveni govor; govori prof. dr. Anton Medved. 3. Slavnostni govor, govori dr. Lav. Gregorec. 4. Ob 1. uri popoldne skupni obed. (Petje, tamburanje, godba.) P. n. gostje, ki se hočejo udeležiti skupnega obeda, naj to saj do 8. avgusta naznanijo g. nadučitelju S. Cvahte pri Mali Nedelji.

— (Težave ki se delajo „katoliško-političnemu in gospodarskemu društvu za Slovence na Koroškem“.) „Mir“ poroča: „To društvo, kterege se, kakor vsa znamenja kažejo, v Celovcu boje, je hotelo dne 21. t. m. zborovati v Št. Jakobu pri cesti, jedno pičlo uro od Celovca. Odbor je to naznanil pravočasno celovškemu okrajnemu glavarstvu, in sicer dne 18. t. m. dopoldne ob 10. uri z rekomandovanim pismom; dne 20. t. m. popoldne pa je dobil sledeči odlok: „Načelnistvu katoliško-političnega društva za koroške Slovence v Celovcu. Po določbah §. 2. postave z dne 15. listopada 1867, drž. zak. št. 135, o pravicah zborovanja se morajo ljudski shodi tri dni poprej naznaniti; vaše naznanilo z dne 18. mal. srpana 1895 pa je šele danes popoldne semkaj došlo, torej prepovem zborovanje pod milim nebom, ki bi se imelo vršiti v nedeljo dne 21. mal. srpana, naznanilo o nameravanem izletu se pa vzame na znanje. C. kr. okr. glavarstvo v Celovcu dne 20. mal. srpana 1895. C. k. vladni svetovalec: baron Mac Nevin l. r.“ — Predsednikov namestnik je vsled tega poslal na pošto prašat, kako je to, da se priporočeno pismo, ki je oddano 18., dostavi še le 20. Na pošti pa se je povedalo, da je bilo pismo še tisti dan dostavljeno, to je že 18., popoldne ob 3. uri. Torej ali uradnik, ki je pismo sprejel, tistega ni precej izročil okr. glavarju, ali pa g. glavarja ni bilo do sobote doma. Naj bo jedno ali drugo, to smo le navedli, da se vidi, kako se pri našem c. kr. okr. glavarstvu postopa proti nam in kako se nas vedno draži. — Tudi je bil odlok v nemškem jeziku pisan. Zavoljo tega je društvo ušlo priziv na c. kr. deželno vlado. Dostaviti je, da društvo z drugimi okrajnimi glavarji prav lahko in dobro izhaja, samo pri celovškem glavarstvu so zmirom kake zapreke in sitnosti. Ko je gosp. podpredsednik svoj čas v imenu odbora poslal v Glinje plakate v zadevi nekega shoda in tudi

c. kr. okr. glavarstvo o tem obvestil, je tisto podpredsednika vendar zatožilo pri c. kr. državnem pravdniku, češ, da mora društvo za nabijanje plakatov imeti dovoljenje od dotične občine. Pravda se je štiri mesece vlekla, in vse ugovarjanje in dokazovanje ni nič izdalo. Obsojeni so bili zavoljo tega podpredsednik društva na 10 goldinarjev in trije udje, ki so plakate raznašali, vsak na 2 gld.

— (Javna shoda na Koroškem) priredi „kat. pol. in gospodarsko društvo za Slovence“ v nedeljo dne 4. t. m. na Ojstrici nad spodnjim Dravogradom pri Mori-ju ob 2. uri popoldne in v Lipčji vasi pri Pokrčah nad Celovcem pri Ladiniku ob 3. uri popoldne. Na vzporedno so govori o namenu društva, o političnem položaju, o šoli in volitvah, o gospodarskih stvareh itd. Po zborovanju bode prosta zabava.

— (Redek slučaj.) V Celovcu ni umrl od dne 19. do dne 27. t. m. nobeden prebivalec. Cel teden brez mrlica v glavnem mestu Koroške je nekaj, kar nikdo ne pomni.

— (Deželnozborske volitve na Goriškem) se bodo vršile: 1.) Volitev poslancev kmetijskih občin dne 16. septembra t. l. in sicer: za volilni in politični okraj Goriška okolica, Kanal in Ajdovščina v Gorici; za volilni in politični okraj Gradiška, Kormin, Tržič in Červinjan v Gradiški; za volilni in politični okraj Tolmin, Bovec in Cerkno v Tolminu; za volilni in politični okraj Sežana in Komen v Sežani. 2.) Volitev poslancev mest, trgov in industrijskih krajev ter Goriške trgovinske zbornice dne 19. septembra t. l. in sicer: za volilni okraj Gorica v Gorici; za volilni okraj Kormin in Gradiška v Korminu; za volilni okraj Červinjan, Tržič in Gradež v Červinjanu; za volilni okraj Tolmin, Bovec, Kobarid, Kanal in Ajdovščina v Tolminu; za Goriško trgovinsko zbornico v Gorici. 3.) Volitev poslancev veleposestva in to: dne 23. septembra v Gorici za volilni okraj, sestoječi iz političnega okraja Gradiška-Červinjan-Tržič-Kormin, izvzemši krajne občine Devin, Doberdob, Bilje, Dolenja, Kožbana in Medana; dne 25. septembra v Gorici za volilni okraj, sestoječi iz mesta Gorice ter političnih okrajev: Goriška okolica-Kanal-Ajdovščina, Tolmin-Bovec-Cerkno, Sežana-Komen ter omenjenih krajskih občin Devin, Doberdob, Bilje, Dolenja, Kožbana in Medana.

— (Občni zbor družbe sv. Cirila in Metoda za Istro) se je vršil dne 25. t. m. v Opatiji. Predsedoval je dr. Dinko Vitezić. V prvem letu svojega delovanja od julija 1893 do 31. marca 1894 je imela družba 12 416 gld. 75 kr. dohodkov in 2261 gld. 78 kr. izdatkov; od 1. aprila do 31. decembra 1894 je bilo 21 672 gld. 84 kr. dohodkov in 9 790 gld. 20 kr. stroškov. Tekom lanskega leta se je ustanovilo 24 novih podružnic. Odborovo poročilo se je vzelo odobruje na znanje.

— (Novo gledališče v Zagrebu) Te dni so podrlji vse odre okoli poslopja novega gledališča, ki se prezentuje prav imponantno. Dela v notranjih prostorih se vrše prav marljivo. Na vnanji strani se delajo okoli gledališča nasadi.

* (Potresi v Italiji.) Včeraj okoli poludneva je bil v Florenci potres, ki so ga čutili tudi v okolici. Ljudstvo je bilo vznemirjeno. — V Comachio blizu Ferrare sta bila ob istem času dva lahka sunka, ki sta vzbudila velik strah. Nekoliko dimnikov se je zrušilo.

* (Rudniška katastrofa) jednaka oni v Mostu se je primerila v Wittenu pri Dortmundu. Pri nekem starem rovu se je udrla zemlja in je vse poslopje za stroje se pogreznilo v zemljo, da ni ničesar več videti. Na srečo ni nikdo prebival v tem poslopju. Velika jama kaže mesto, kjer je poprej stalo poslopje.

* (Hude nevihte) s silnim vetrom in točo so divjale v minulih dneh po Nemčiji ob Renu in v Vestfalskem ter prouzročile veliko škodo. Treščilo je nad 15krat v hiše in so nekatere pogorele. Dva moža je strela ubila.

* (Ljubezniva gospodinja.) V Braševem na Ogerskem je sodišče obsodilo te dni soprogo svetnika Vizija na poltretje leta zapora zaradi teškega telesnega poškodovanja. Ljubezniva gospa je namreč pretepla svojo dekle tako brutalno, da je služkinja umrla vsled tega. Državni pravdnik je apeliral na kraljevisko višje sodišče, da se kazni postroji.

* (Volkovi po leti) so redka prikazen v obližji človeških bivališč. V občini Dragostan v Temeškem komitatu se klati cela tolpa volkov, ki so naredili že veliko škodo. Napadli so celo čredo ovac in raztrgali mnogo živine. Tudi na južnem Ogerskem delajo volkovi nadlego.

* (Cela rodbina zgorela.) V noči na 25. t. m. prišel je goreti takozvan Gruberjev dom v Eschenau na Solnograškem. Ogenj se je širil tako naglo, da niso le poslopja pogorela do tal, ampak da so živi zgoreli tudi posestnik Langbrandner, njegova žena, dva otroka, eden 5, eden 8 let star, in 2 dekli. Jedna deklica rešila je dva druga otroka, a pri tem se je strahovito opekla. Na pogorišče prihiteli so sicer gasilci iz bližnje vasi Fahrenbach, toda malo so mogli opraviti, kajti pogorelo poslopje je oddaljeno poldrugo uro od Fahrenbacha, in leži osamljeno na griču. Doslej našli so trupli kmetice in jedne deklice, a ti ostanki niso več po-

dobni človeškim truplom, od ostalih štirih pa ni niti sledu.

* (Aristokrat kot morilec.) Pred nekaj meseci je v Fočanu pri Arezzu, na Toskanskem, umrl topničarski častnik grof Neri. Ko je umiral, je svojemu sila bogatemu bratu priporočil neko dekle, s katero je imel ljubavno zvezo, in njenega sina. Grofu je bila nelegitimna svakinja kar je trn v peti. Najprej se je skušal iznebiti tožbenim potem in ker mu je to izpodletelo, je najel svojega slugo in nekega kmeta, naj mu pomagata umoriti dekle in njenega otroka. Na nekem samotnem kraju so vsi trije čakali, in ko je prišla dekle s sinom, je grof nanjo planil in jo z bodalom usmrtil. Otroek je utekel. Ljudje so hoteli grofa na mestu ubiti in orožniki so ga jedva ubranili ter odpeljali v zapor. Palačo grofovo morajo vojaki stražiti, ker so ljudje že znašli drva, da bi jo zažgali.

* (Drag poljub.) O precej dragem poljubu lahko pripoveduje neki mladi uradnik v mestu Marienwerder na Pruskem. Na klopi pred hotelom R. je sedela te dni mlada dama v mraku. Mladi uradnik prišedši iz vesele družbe jo zagleda in sklene dati samski devici krepek poljubek. Tako je tudi storil. Komaj pa se je dotaknil ustnic dame, se mu je dala spoznati, ga prav dobro oštela, naposled pa mu kategorično velela, da plača za poljub 50 mark v blagajnico za mestne siromake. Ves potrt je odšel mladi poljubovalec, drugo jutro pa so ga videli že na vse zgodaj hiteti na magistrat, kjer je plačal 50 mark za reveže.

Slovenoi in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila!

Za prebivalce, prizadete po potresu:

Mestnemu magistratu ljubljanskemu došla so nadalje sledeča darila: Mestno županstvo v Moravskih Budějovicah 105 gld. 56 kr.; g. Vekoslav Legat v Celovcu (po gospodu Ivanu Hribarju) v imenu koroškega pomožnega odbora nadaljnjo zbirko 100 gld.; tvrdka C. J. Laesser v Dornbirnu 100 gld.; županstvo v Hronovu na Češkem zbirko 34 gld. 20 kr.; gospod Hozhevar, c. in kr. konzul v Sofiji 20 gld. 22 kr.; županstvo Karbitz na Češkem 10 gld.; grofica Hompesch na Dunaju 10 gld. 20 kr.; gosp. Henrik Holz v Šumperku na Moravskem zbirko 6 gld. 2 kr.; grofica L. v Steinamanger 5 gld.; baronica Hagen na Dunaju 2 gld.; gospa Marija Heimel na Dunaju 1 gld. 85 kr.; gospa Ema pl. Reinisch v Šumperku 1 gld. 50 kr.; Zdenka baronica Egger v Pragi 1 gld. 50 kr.; gospod Gasser v Šumperku 1 gld. 10 kr.; gospod Viljem Hösig v Liebau 1 gld. 5 kr.; gosp. Anton Kukula v Šumperku 65 kr.

Uredništvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gg. Slovenski in hrvatski učiteljski in abiturijenti ljubljanskega, koprškega in zagrebškega učiteljskega, oziroma gg. učiteljske in abiturijentov na še 20 kron družbi sv. Cirila in Metoda za Istro. — Živeli vzgledno rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

Za „Narodni dom“ v Ljubljani: Gg. uradniki banke „Slavije“ v Ljubljani 3 krone. — Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Brzjavke.

Dunaj 31. julija. Vlada je dovolila suplentom na državnih srednjih šolah letne doklade po 100 gld., začeniši s 1. januarjem 1895. l.

Dunaj 31. julija. Uradni list prijavlja imenovanje Ernesta pl. Plenerja predsednikom najvišjega skupnega računskega dvora.

Dunaj 31. julija. Plener nastopi svoje mesto predsednika skupnemu najvišjemu računšču v oktobru.

Dunaj 31. julija. Vsa bolgarska deputacija je bila včeraj popoldne pri grofu Ignatjevu, ki biva s svojo bolno hčerjo v kopališču Kaltenleutgeben, 3 ure od Dunaja. Zaradi tega se je odpotovanje odložilo.

Krakov 31. julija. „Czasu“ poroča se z Dunaja, da se pod začasnim ministerstvom Kielmanseggovim še reši budget za 1896. leto in še le potem pride definitivno ministerstvo.

Narodno-gospodarske stvari.

— Letina na Kranjskem je, žal, letos precej neugodna. Ozimina, rž in pšenica ter deloma tudi ječmen je večinoma že pod straho, ali pa se žetev že vrši; zrna bo razmerno le malo, ker sta posebno rž in samski ječmen vsled hude zime zelo

trpela; nekoliko bolje uspela je pšenica. Tudi sadno drevje je le v nekaterih krajih dežele bolje obrodilo, splošno pa imamo na Kranjskem letos mnogo manj sadja, nego zadnja leta in so cene vseh tega jako visoke. Vinska trta kaže v onih krajih, kjer jej ni škodovala trtna uš ali peronospora, precej dobro in se je torej nadejati vsaj dobre vinske letine.

— C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic javlja, da se z dnem 1. septembra 1895 kilometerski kazalci v svrhu preračunjenja pristojbin za prevažanja civilnih oseb in prtljage kakor tudi vojaštva na c. kr. avstr. drž. železnicah in od države upravljanjih privatnih železnicah zapadne in vzhodne mreže z dné 1. januarja 1892 razveljavljajo in da se od imenovanega dne dalje pristojbine za osebe, potno prtljago in pse dalje za vojaške osebe preračunajo na temelju kilometerskih kazalcev, obo-ženih v tarifu za vozno blago.

Geneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljenja se priporoča raba mnogo desetletij dobroznanega, pristnega „Mell-ovega Seidlitz-praska“, ki se dobi za nizko ceno in kateri upliva najbolj trajno na vse težkote prebavljenja. Originalna škatljica 1 gld. a. v. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 1 (4—11)

Proti mehurnim boleznim

(mehurnemu in obistnemu kataru, produ, pesku, protinu itd.) se mnogo priporoča od zdravnikov

Radenska kiselica.

Mnogo uspehov je bilo doseženo s to kiselico.

Obširen spis brezplačno pri vseh prodajalnih mestih ali pa direktno od zdravilišča v kopališču Raden, Štajersko.

Zalogi v Ljubljani pri Ivanu Liminger-ju in Michael Kastner-ju. (1268—7)

Zahvala.

Odbor kluba slovenskih biciklistov „Ljubljana“ šteje si v dolžnost z ozirom na izvrstno uspeho dirko dne 28. t. m. na Vrhniki izreči na tem mestu najpripradnejšo zahvalo Vrhničanom v obče za simpatičen vzprejem, njih županu g. Jelovškemu pa posebej za vodstvo častnega predsedništva mej dirko in veselico. Udano zahvalo izreka nadalje cenjenim vrhničkim damam za krasno darilo k dirki, posebej mora biti hvaležen gospej Lenarčičevi in gospej Grudnovi za požrtvovalno nabiranje deneskov k temu darilu prve pa še posebej za milostno sodelovanje pri razdelitvi daril. Hvaležno se spominja tudi gospice Olge Grudnove ter jej izreka za nje iskreni pozdrav ob prihodu, za nje trudopoln posel pri razdelitvi vencov zmagovalcem in za poklonjeni krasni šopek najlepšo zahvalo. Udano zahvalo izreka nadalje članu kluba g. Brileju za njegovo požrtvovalnost in trudopolno delo pri določitvi daljav za dirko in merjenju distanc, kakor tudi izvrstno vodstvo svečanega spreveda. Hvaležno mora povdarjati odbor dalje neprecenljive zasluge gospe Brilejeve in njene gospice sestre, ki sta sami prevzeli in prekrasno izvršili dekoracijo 42 koles s cvetkami in trobojnimi trakovi ter s tem člane kluba, ki tako srčen izraz simpatij niso mogli pričakovati, faktično presenetili. Popolno priznanje izreka odbor nadalje tudi g. Jurci za izvrstno postrežbo pri večernej veselici in krasno dekoracijo vrta. Vrhničani! Bodite prepričani, da smo si popolnoma v svesti Vaše požrt ovačnosti in da vemo ceniti neveljive zasluge Vaše za ta v vsakem oziru krasno uspeho veselico. Ta dan prežiti v Vašej sredi naj bo zapisan s zlatimi črkami v naši zgodovini in nam ostane nepozabljiv. Slava in čast Vam!

Zdravo! (987)

Odbor kluba slovenskih biciklistov „Ljubljana“.

Dr. Josip Kušar,
t. č. predsednik.

Božidar Vernik,
t. č. tajnik.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Jakoba Opeke posestvo v Dolnji vasi, cenjeno 274 gld., dné 5. avgusta (v drugič) v Cerknici.

Antona Mlakarja posestvo v Iški vasi, cenjeno 1411 gld. 30 kr., dné 5. avgusta (v drugič) v Ložu.

Katarine Godnov posestvo v Tržiču, cenjeno 622 gld., dné 5. avgusta (v drugič) v Kranju.

Tomaža Sražičarja deleži zemljišča v Kremenici, cenjeni 30 gld., dné 5. avgusta in 4. septembra v Ložu.

Josipa Štembergerja posestvo v Vrbovem, cenjeno 1290 gld. in 10 gld., dné 5. avgusta in 6. septembra v Ilirski Bistrici.

Janeza Paternosta posestvo v Dolenji vasi, cenjeno 360 gld., dne 5. avgusta in 7. septembra v Cerknici.

Petra Kmeta zemljišče v Vel-sovem, cenjeno 45 gld.; Matevža Križnarja posestvo v Gornjem Bitnju, cenjeno 465 gld.; Antona Ekarja posestvo v Predvoru, cenjeno 1160 gld. 250 gld. in 40 gld.; Jakoba Drinovca posestvo v Trbojah, cenjeno 3290 gld., vsi dné 5. avgusta in 9. septembra v Kranju.

Franceta Kranjca posestvo v Hribu pri Beli Cerkvi, cenjeno 55 gld. in Janeza Hude-ta posestvo v Malenski vasi, cenjeno 3970 gld., dné 6. avgusta in 5. septembra v Novemestu.

Janeza Rovtarja zemljišče v Leskovcu, cenjeno 250 gld., dné 7. avgusta in 7. septembra v Krškem.

Janeza Kralja posestvo v Kapliščah, cenjeno 2428 gld. (v drugič) dné 8. avgusta v Metliki.

Antona Modica zdaj Marije Modic posestva na Unci, cenjena 2815 gld., dné 8. avgusta (potom reasumacije) v Logatcu.

Martina Klopčarja posestvo v Tomaži vasi, cenjeno 1430 gld., dné 8. avgusta (v drugič) v Novemestu.

Martina Slanca posestvo v Rozalnici, cenjeno 2850 gld. 50 kr., dné 8. avgusta (v drugič) v Metliki.

Oddaja lova: Dne 21. avgusta ob 10. uri popoldne se bode oddal v pisarni okr. glavarstva na Krškem lov občine Velika Dolina za dobo 5 let, to je od dné 1. januarja 1896 l. do 31. decembra 1900 l. potom javne dražbe.

Umrlj so v Ljubljani:

27. julija: Viktor Armič, črkostavec, 21 let, Kolizej.
— Julij Rosmanit, delavčev sin, 4 mesece, Dunajska cesta
— delavske hiše. — Jožefa Kalšek, uradnega sluga vdova,
67 let, Rožne ulice št. 11.

28. julija: Rozalija Škarjavec, krojačeva hči, 7 mesece,
Tržaška cesta št. 4. — Franca Robida, pisarica, 39 let,
Gospodske ulice št. 10.

V deželni bolnici:

26. julija: Meta Abe, kajzarjeva hči, 8 let.

V hiralnici:

26. julija: Marija Štrukelj, kajzarica, 50 let.

27. julija: Marija Dimnik, gostija, 74 let.

28. julija: Mihael Jerman, posestnik, 75 let.

Meteorološko poročilo.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
30.	9. zvečer	736.3	20.3° C	sr. vzsvz.	del. obl.	
31.	7. zjutraj	737.0	20.3° C	sl. vzhod	skoro obl.	3.5
"	2. popol.	735.3	26.6° C	sl. vzsvz.	skoro obl.	

Srednja večerajšnja temperatura 21.7°, za 1.8° nad normalom.

Dunajska borza

dné 31. julija 1895.

Skupni državni dolg v notah	100	gld. 90	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	" 05	"
Avstrijska zlata renta	123	" 50	"
Avstrijska krona renta 4%	100	" 95	"
Ogerska zlata renta 4%	123	" 40	"
Ogerska krona renta 4%	99	" 85	"
Avstro-ogerske bančne delnice	1078	" —	"
Kreditne delnice	404	" —	"
London vista	121	" 35	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59	" 30	"
20 mark	11	" 86	"
20 frankov	9	" 62 1/2	"
Italijanski bankovci	45	" 95	"
C. kr. cekini	5	" 72	"

Dné 30. julija 1895.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	151	gld. 50	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	195	" 50	"
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	130	" 50	"
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	121	" —	"
Kreditne srečke po 100 gld.	199	" 50	"
Ljubljanske srečke	23	" —	"
Rudolfove srečke po 10 gld.	23	" 50	"
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	174	" 25	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	546	" —	"
Papirnat rubelj	1	" 29 1/4	"

Trgovski pomočnik

star 23 let, rodom Hrvat, izurjen v trgovini špecerij, delikates in barv, govoreč hrvatski, nemški in italijanski, želi vstopiti v kako večjo trgovino v Ljubljani. Ponudbe vzprejema pod M. N. upravnistvo „Slov. Nar.“. (969-3)

Sobni slikar in pleskar

Ivan Alešovec

v Opatiji (Abbazia) (940-5)

je dobil od slav. mestnega magistrata dovoljenje za izvrševanje svojega obrta v Ljubljani ter se priporoča slavnemu p. n. občinstvu v izvrševanje vseh v njegovo stroko spadajočih del po zmernih cenah. Za trajno in ukusno delo se jamči. Iz prijaznosti vzprejema naročila g. A. Kalis, posredovalni zavod v Ljubljani, Prešernov trg.

Stanovanje se odda

v Ljubljani, na Krleževiškem trgu št. 7 s 4 sobami, čimnato, kuhinjo in zaprtim hodnikom. — Več o tem se izve istotam v pisarni dra. D. Majarona. (993-1)

Lovski pes

svitlo-rujave kratke dlake, marka št. 447 Ljubljana, kateri sliči na ime „Pluto“, izgubil se je v nedeljo na Vrhniki. — Odda naj se proti nagradi gospodu Alojziju Vindišarju na Rimski cesti št. 10. (992-1)

Ljubljana

pred potresom.

33 x 50 cm.

Komad po 30 kr., po pošti 5 kr. več, dobiva se v „**Narodni Tiskarni**“.

Hiša

v Vnanjih Goricah št. 29 obstoječa iz dveh sob, prodajalnice, gostilne, kleti,

se prodaja.

Ponudbe naj se pošiljajo pod naslovom: **Luka Kenda v Vnanjih Goricah**. (991)

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za love in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastoj.

Želodčne kapljice.

Te kapljice so zelo propešne (provzročujejo slast do jela, razstvarjajo sliz, so pomirjive in olajšujejo, ustavljajo krče in krepčajo želodec; rabijo pri napenjanju in zapečenosti, preobremenem želodcu z jedili in pijačami i. t. d.

Steklenica z rabilnim navodom velja 20 kr., tucat 2 gld., 3 tucate samo 4 gld. 80 kr.

Priporoča jih

Lekarna Trnkóczy

zraven rotovža v Ljubljani. (822-30)

Pošiljajo se vsak dan po pošti proti povzetju.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1895.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 1 minuto naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 1. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Solthal v Anzeu, Ischl, Gmünd, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inmost, Gurth, Steyr, Linz, Budejovice, Plzeň, Marijine vane, Eger, Karlove vane, Francova vana, Prago, Lipšice, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 10 min. zjutraj mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Solthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.
Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Solthal, Solnograd.
Ob 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Franzensfeste, čez Solthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inmost, Bregence, Gurth, Gmünd, Plzeň, Marijine vane, Eger, Francova vana, Karlove vane, Prago, Lipšice, Dunaj via Amstetten.
Ob 7. uri 30 min. večer mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
Razn. tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 26 minut popoldne osebni vlak v Lesece-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 59 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipšice, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Planja, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyru, Gmündena, Ischla, Aussee, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiša.
Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.
Ob 11. uri 26 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipšice, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Planja, Budejovice, Solnograda, Linca, Steyru, Parisa, Geneve, Gurth, Bregence, Inmosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Pontabla, Trbiša.
Ob 4. uri 4 min. večer osebni vlak s Dunaja preko Amstetena in Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiša.
Ob 9. uri 25 min. večer mešani vlak iz Kočevja, Novega Mesta.
Razn. tega ob nedeljah in praznikih ob 10. uri 40 minut večer osebni vlak iz Lesece-Bleda.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 35 min. zjutraj v Kamnik.
" 9. " 05 " popoldne " "
" 4. " 30 " večer " "
" 10. " 10 " večer " " (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 50 min. zjutraj iz Kamnika.
" 11. " 15 " dopoldne " "
" 5. " 30 " večer " "
" 9. " 55 " večer " " (slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.) (5-166)

Gotova eksistenca

z dobrimi dohodki se nudi damam, ki se hoté naučiti masaže.

Pouk v masaži v hotelu „Lloyd“, soba št. 14, od 1. do 4. ure popoldne. (984-2)

Gostilna

tik neke železnične postaje na Dolenjskem se odda takoj ali 1. septembra v najem.

Kje? pove iz prijaznosti upravnistvo „Slov. Naroda“. (968-2)

Išče se mož

kateri si lahko prisluži postranski zaslužek.

Plača po dogovoru. — Več se izve pri gospej Novotny v Gradišči. (990)

Gostilna

na Notranjskem, tik župne cerkve in okrajnega glavarstva, odda se na račun ali pa v najem. — Več pove iz prijaznosti upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (979-2)

Št. 6922.

Razpis.

(957-2)

Na deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu pri Novem mestu, z dveletnim poučevanjem in slovenskim učnim jezikom, izpraznjenih je

osem deželnih ustanov

za prihodnje šolsko leto 1895/96, katero se prične 4. novembra t. l. Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja, lepega vedenja in so z dobrim vspehom dovršili vsaj ljudsko solo. Prednost imajo taki kmetijski sinovi, od katerih je upati, da se bodo potem na svojem domu s kmetijstvom, vino- in sadjerejo pečali.

Učenci z ustanovami dobivajo brezplačno hrano, stanovanje in poduk v šoli, obleko pa si morajo sami preskrbovati.

V šolo vzprejemajo se tudi:

1.) **Plačujoči učenci**, kateri plačujejo po 30 kr. na dan za hrano in stanovanje in pa 20 gld. šolnine na leto, in

2.) **eksternisti**, ki zunaj šole stanujejo in plačujejo le šolnino.

Lastnoročno pisane slovenske prošnje, ki morajo biti kolekovane s kolekom za 50 kr., se imajo

do 20. avgusta 1895

izročiti vodstvu deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu pri Novem mestu.

Prošnjam priložiti je rojstni list, spričevalo dovršene ljudske ali srednje šole, zdravniško potrdilo o čvrstem telesu in trdnem zdravju in župnijsko spričevalo o lepem vedenju.

Prošnjam za vzprejem proti plačilu priložiti je reverz ali obvezno pismo starišev, oziroma varuha zaradi vzdrževanja učenca.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dné 16. julija 1895.

Razglas.

Graščina v Črnomlju
prodá iz proste roke
vsa svoja posestva

skupaj ali posamezno na parcele, in sicer:

Grad v Črnomlju št. 1

z vrti, v katerem so velika gostilna, pisarne c. kr. okr. glavarstva in druga stanovanja. (955-2)

Mlin v mestu št. 94

s 6 tečaji in žagc.

Vrtovi, nekoliko čez	2	oral,
Hrastove in smrekove loze, prav blizu in lepo ležeče	203	"
Njive	40	oral,
Pašnici in košenice	25	"
Sknpaj	270	oral.

Prodajati se bode pričelo dné 1. oktobra t. l., kupi se pa tudi lahko prej. — Pogoji so jako ugodni. — Natančnejše poizvedbe daje oskrbnistvo graščine v Črnomlju.

Inžener B. Boškovec in arhitekt O. Dvořák

stavbeno podjetništvo in konstrukcijski bureau

(986—1)

Lattermannov drevored nasproti Narodnemu domu

prevzema izvrševanje stavb v višavi in vodnih stavb po najnižjih cenah.

Tudi se priskrbujejo v to stroko spadajoči projekti in proračuni stroškov v najkrajšem času.

Matija Gorišek

sobni slikar

Rimska cesta št. 8, III. nadstropje
slika sobe po najnovejših vzorcih, zelo trajno,
lepo in najceneje. (985—1)

Elegantni album

— Ljubljana po potresu

in cesar v Ljubljani, s 16 jako zanimivimi podobami ljubljanskih razvalin, v platno vezan in pozlačen, kot najlepši vseh do sedaj izšlih, po jako nizki ceni samo 40 kr. in opis potresa zraven zastoj. — Ilustrovane knjižice po 20 kr., več skupaj pa ceneje.

Zahteva naj se le Paulinov elegantni album ali ilustrovan knjižica, ki se dobivata po vseh knjigarnah.

V blagohotno naročevanje se priporoča

(843—10)

Jos. Paulin v Ljubljani.

Sesalke
in
brizgalnice
vsake vrste
motorje

za na veter, za zgret zrak in petrolejske motorje v svrhu napeljevanja vode ali pa za poganje vodovode vasi, gršine, gospodarstva ali kmetije, ville, vrte itd.

A. KUNC, Moravska, Bela cerkev
specijalna tovarna. b (445—15)

Ilustrovani prospekti zastoj.

Najboljši zidarski čopiči hišne fasadne barve mavec (gips)

dobiva se pri

(962—2)

Adolfu Hauptmann-u v Ljubljani.

Preselitev.

Vsled potresa porušiti se mora hiša št. 7 v Špitalskih ulicah in zato sem prisiljen preseliti svojo

trgovino

z lesnimi, pletarskimi in sitarskimi izdelki ter zalogo žime in morske trave z današnjim dnev

v barako

postavljeno

v šolskem drevoredu, za knezoškofjsko palačo.

Obveščajoč o tem slavno občinstvo, zahvaljujem svoje p. n. častite naročevalce in odjemnike na dosedanjem zaupanju in naklonjenosti ter se uljudno priporočam za mnogobrojne nove naročbe in zagotavljam najsolidnejšo postrežbo, kajti

„Poštenost“

je in bode moje geslo.

(960—2)

Z odličnim spoštovanjem

Matko Arko.

Resna ženitna ponudba.

Mlad železniški uradnik na Gorenjskem si išče mlado, izobraženo družico, pridno in zmožno gospodinjico za veliko posestvo. — Imovite imajo prednost.

Ponudbe s sliko, katera se na zahtevanje tudi vrne, naj se pošiljajo upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

(975—2)

Cenó! Cenó! Cenó!

Plemeniti raki

z debelimi širokimi ščipalicami, za katere se jamči, da dospó živi, po povzetju v poštnih košaricah: (951—7)

120 komadov za juho	2 gl.	— kr.
90 „ srednjih namiznih	2 „	50 „
60 „ velikih namiznih	3 „	50 „
50 „ najboljših solo-rakov	4 „	25 „
40 „ največjih kot jastogi	5 „	— „
200 „ rakov za plemo	2 „	— „

Gosje perje belo kot sneg, novo in fino skubljeno, fant po 1 gl. 32 kr., neskubljeno po 84 kr. poštnine in colnine prosto.

Ef. Müller, Buczacz št. 406 (Galicija).

Jakob Štrukelj v Trstu

via Caserma št. 16, vhod piazza della Caserma (nasproti veliki vojašnici)

prodaja po neverjetno nizkih cenah vsakovrstna angleška

kolesa (bicikle).

Zastopstvo koles „Adler“ iz tovarne H. Kleyer v Frankobrodu in „Viktoria Cycle Works“ Wolverhampton, Angleško.

Kolesa „Adler“ so svetovnoznana in se rabijo v nemški vojski. — Jamči se za vsako kolo 12 mesecev; kdor ne zna voziti, nauči se brezplačno. — Pošilja se na deželo in na vse kraje. — Cenike pošilja se poštne prosto. (728—21)

Deželna

Rogaška slatina

priporočena od najimenitnejših medicinskih avtoritet.

Tempeljski vrelec, najboljša osvežujoča pijača, zlasti pri epidemijah.

Styria-vrelec, izkušeno zdravilo za obolele prebavne organe.

Razpošilja se po deželnem oskrbnistvu vrelca v Rogatec-Slatini. Glavna zaloga pri Ivanu Lininger-ju in Mihajlu Kastner-ju v Ljubljani. (350—14)

Cement

železniške šine, traverze, cinkasto in pocinkano ploščevino železo za vezi

kovanje za okna in vrata

sploh vse, kar se pri stavbah potrebuje, priporoča po zelo znižanih cenah

Andr. Druškovič

trgovec z železnino

(442—30)

Glavni trg št. 10. Ljubljana. Glavni trg št. 10.

!Nova in koristna iznajdba!

Patentovana v vseh deželah!

C. kr. priv.

aparati za konserviranje
(894—7) **piva**

patent „Debelak“

Neobhodno potrebni za vsako gostilno in za zasebnike.

Pivo ostane cele tedne sveže in slastno in ne gubi nič od svojih dobrih svojstev.

Aparat je sila jednostaven, kar se dostaje manipulacije z njim — ter je tu izključena uporaba ogljikove kisline ali drugih sredstev.

Cena komadu 75 gl.

Ledena omara od 10 gl. višje.

Cenik in navod o uporabi

pri izdelovaltelju

Albinu C. Achtschin-u sen.

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 8.

Karl Wanitzky

arhitekt in mestni stavbeni mojster z Dunaja prevzema

vsakovrstne poprave, prezidanja in nove stavbe

pod najugodnejšimi pogoji.

Pojasnila se dajo na Marije Terezije cesti št. 12, II. nadstropje, vsak dan od 2. do 3. ure popoldne. (725—27)